

Forbindelse, at ingen af dem vil kunne ubelædes, uden at hele Systemet svækkes, og Betryggelsen, de skulde give, ophøre." Det er disse Udtalelser, hvormed jeg tillod mig at ledsage Lovforslaget, og den ærede Landssthingsmand vil vistnok forstaa, at jeg ikke ved hans Udtalelser kan finde mig foranlediget til at fravige, hvad jeg den Gang udtalte efter moden Overveelse.

Da jeg igaar tog Ordet for strax at udtale mig imod det, som det ærede andet kongevalgte Medlem (Andræ) fremsførte, havde jeg flere Gange i Sinde ligeoverfor hans stærke Fordømmelse af de her forefælede Befæstningsforanstaltninger at henvise til hans Stilling i tidligere Tid; men det stod mig ikke fuldkomment klar, jeg erindrede ikke aldeles nøie det Tidspunkt, da der i det daværende Rigsraad blev indbragt et Forslag til Foranstaltninger til Sikkring af Landets Forsvar, og jeg erindrede ikke ganske nøie, om det ærede andet kongevalgte Medlem den Gang var Finansminister. Jeg har imidlertid idag set efter i de Anhæng, der høre til Rigsraadets Forhandlinger fra 1858, og der har jeg fundet et Udkast til Lov om Kjøbenhavns Befæstning mod Søiden og om Projektering af Befæstningsanlæg paa forskjellige Punkter af Monarkiet, som blev forelagt den 15de Januar 1858, og i hvis § 1 der søges en Bevilling til at fornye Kjøbenhavn med en fremstuds Befæstning mod Søiden, og i hvis § 4 der søges en Bevilling stillet til Krigsministerens Naadighed, for at han kunde udarbejde en Plan til Projekteringsarbejder for nogle Befæstningsanlæg, nemlig Kjøbenhavns Befæstning mod Landfiden, Fredericias Befæstning, Dybbølstillingens Befæstning og Dannevirkefællingens Forstærkning samt Anlæg af Kystbatterier. Da dette Lovforslag blev indbragt i det daværende Rigsraad, var det ærede andet kongevalgte Medlem Landets Finansminister, og jeg kan ikke negte, at det undrør mig, at det ærede Medlem kan finde, at Forholdene nu have forandret sig saa overordentlig meget, at man ikke nu delvis burde træffe de samme Forsvarsforanstaltninger, som man agtede at træffe den Gang.

Conseilspræsidenten (Estrup): Næsten alle de Udtalelser, som ere fremkomne baade her og andre Steder om det foreliggende Lovforslag, gaa jo i den Retning, enten i alt Bessentligt at støtte det af Regjeringen forelagte Lovforslag eller ogsaa ubetinget at slutte sig til det andet Forslag, som i dette Dieblit nærmest er Gjenstand for Behandling her i Thinget. Kun undtagelsesvis er der fremkommet Udtalelser i en anden Retning, Udtalelser, der gik ud paa, at det Fornuftigste, det ene Nigtige vilde være aldeles Intet at gjøre. Jeg beklager ikke for mit Bedkommende, at saadanne Udtalelser overhovedet fremkomme, men jeg beklager dybt, naar de fremkomme ogsaa fra et Medlem i denne Sal, nemlig fra det ærede 2det kongevalgte Medlem (Andræ),

med hvem jeg isørigt paa saa mange andre Punkter sympathiserer. Jeg anser det endog for et Gode, at saadanne Udtalelser komme frem, jeg anser det for at være heldigt for den Sag, som vi her kæmpe for, at Alle de, der i Virkeligheden ikke ville Forsvaret, komme til at træde aabent frem, hvad enten det nu hidrører fra, at de ikke være Tillid til, at Forsvarsforanstaltninger overhovedet ville bringe nogen Nytte, eller det er, fordi de ikke have samme Følelser som vi Andre for, at selv om Foranstaltningerne ikke skulde vise sig tilstrækkelige, saa skulde vi dog os selv og dem, der komme efter os, at anstrenge enhver Bøne for muligvis at naae det, som dog maa være os det Dyrebareste (Hør! Hør!), eller ogsaa Modstanden hidrører fra, at man hellere vil spare Guldet eller vil anvende det til anden „produktiv“ Anvendelse, end man vil anvende det til at søge at værne om Landet. Jeg haaber, at en saadan aaben Fremtræden af alle dem, som i Virkeligheden ikke ville Forsvaret, ogsaa skal bringe de oprigtige Venner af Forsvaret til at slutte sig saa meget tættere sammen og bringe den Enighed tilveie mellem dem, som tilfids skal føre os til Seir. — Jeg udtalte, at jeg beklagede at træffe det ærede 2det kongevalgte Medlem mellem dem, som Intet ville gjøre (Andræ: Maa jeg bede om Ordet?), og jeg vil tilføie, at jeg beklager tillige de Grunde, hvorpaa han støtter denne Modstand. Det ærede Medlem fremhævede, at det efter hans Betragtning ikke alene var unyttigt at forsøge Flaadens Etyrke — det var unyttigt, fordi en mindre Flaade som vor efter hans Mening i en Krig ikke vilde komme til at spille nogen Rolle, men vilde blive indelullet strax fra Krigens Begyndelse af — men tillige, at det, at være Besidder af et saa godt Vaaben som en Krigsflaade, kunde friste Andre til at søge at sætte sig i Besiddelse af dette gode Vaaben, altsaa, om jeg forstod ham ret, friste til en Gjentagelse af 1807. Jeg kan, — jeg kan vel sige selvsjælgelig — ikke gaa ind paa den Betragtning. Det forekommer mig, at den i sin yderste Konsekvens maa føre til en fuldstændig Afvæbning af Landet. Det ærede kongevalgte Medlem gjorde i Almindelighed gjældende, at man ved at træffe omfattende store Forsvarsforanstaltninger henlede de Opmærksomheden særlig paa sig, og at der var en Fare deri, den Fare nemlig, at de, der ellers kunde anse det afvæbnede eller ubevæbnede Land for en ligegyldig Ting, vilde blive nøbde til under en større europæisk Konflikt ogsaa at tage dette lille Land med i Beregning, naar det havde sat sig i stærk væbnet Stand. Det forekommer mig, at denne Betragtning nærmest kan henføres til samme Klasse som Noget, man jo jevnlig har hørt, nemlig denne Advarsel mod „at irritere Sjenden“. Særlig advarede det ærede Medlem mod at ville forsvare Sjælland, idet det efter hans Mening let vilde kunne føre netop til det, som man maatte undgaa, kunde føre til en